

Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija
Patērētāju tiesību aizsardzības centrs

K.Valdemāra ielā 157, Rīgā, LV – 1013 ♦ tālr. (+371) 67388624 ♦ fakss (+371) 67388634 ♦ e-pasts: ptac@ptac.gov.lv

(..)

SIA „Būve Invest”
Reģ.Nr.40003741191
Maiznīcas ielā 12-4
Rīgā, LV-1001

LĒMUMS
par nevienlīdzīgiem un netaisnīgiem līguma
noteikumiem

Rīgā

2009.gada 29.aprīlī

Nr.14-lg

Patērētāju tiesību aizsardzības centrā (turpmāk – *PTAC*) 2008.gada 29.decembrī saņemts (..) (turpmāk – *Patērētājs*) iesniegums (turpmāk – *Iesniegums*) par starp *Patērētāju* un SIA „Būve Invest” (turpmāk – *Sabiedrība*) 2007.gada (..) noslēgto Dzīvokļa īpašuma pirkuma priekšlīgumu (..) (turpmāk – *Līgums*).

PTAC, izskatot lietā esošos materiālus, **konstatē**:

1. 2007.gada (..) starp *Patērētāju* un *Sabiedrību* noslēgts *Līgums*.
2. (..).
3. 2008.gada 29.decembrī *Patērētājs* vērsās *PTAC* ar *Iesniegumu*, lūdzot (..).
4. Sakarā ar saņemto *Iesniegumu* un *Līguma* noteikumu vērtējumu *PTAC* 2009.gada 28.janvārī pieprasīja *Sabiedrībai* sniegt rakstveida paskaidrojumu, aicinot *Sabiedrību* izteikt savu viedokli par *Līguma* noteikumu atbilstību normatīvo aktu noteikumiem, sniedzot informāciju par veiktajām darbībām sakarā ar konstatēto netaisnīgo *Līguma* noteikumu izslēgšanu vai grozīšanu, kā arī aicinot iesniegt pierādījumus *Līguma* noteikumu apspriešanas fakta konstatācijai.
5. Sakarā ar to, ka atbilde *PTAC* noteiktajā termiņā no *Sabiedrības* netika saņemta, *PTAC* 2009.gada 11.martā ierakstītā vēstulē uz *Sabiedrības* juridisko adresi Maiznīcas ielā 12-4, Rīgā, LV-1001 nosūtīja atkārtotu pieprasījumu *Sabiedrībai* sniegt paskaidrojumu, aicinot *Sabiedrību* izteikt savu viedokli par *Līguma* noteikumu atbilstību normatīvo aktu noteikumiem, sniedzot informāciju par veiktajām darbībām sakarā ar konstatēto netaisnīgo *Līguma* noteikumu izslēgšanu vai grozīšanu, kā arī aicinot iesniegt pierādījumus *Līguma* noteikumu apspriešanas fakta konstatācijai.
6. 2009.gada 16.martā *PTAC* saņēma VAS „Latvijas Pasts” atpakaļsūtīto *PTAC* 2009.gada 11.marta vēstuli Nr.21-04/1870-J-699 ar norādi „adresāts nav zināms – vairs neatrodas”.

7. 2009.gada 17.martā *PTAC* lūdza Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistram sniegt ziņas par *Sabiedrību* un informēja par *Sabiedrības* nesasniedzamību tās juridiskajā adresē.

8. 2009.gada 27.martā *PTAC* saņēma Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra Rīgas Reģionālās nodaļas 2009.gada 26.marta vēstuli Nr.30-5-41011/1/sd, kurā cita starpā sniegta informācija, ka *Sabiedrības* juridiskā adrese ir Maiznīcas ielā 12-4, Rīgā, LV-1001 un nekādi maksātnespējas vai likvidācijas procesi nav uzsākti, un, ka 2009.gada 26.martā Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrs ir nosūtījis *Sabiedrībai* un tās izpildinstitūcijai brīdinājumu Nr.22-4/45660 par dokumentu iesniegšanu, kurā *Sabiedrība* aicināta iesniegt paskaidrojumu par tās nesasniedzamību juridiskajā adresē vai pieteikumu juridiskās adreses maiņas reģistrēšanai, norādot, ka, ja *Sabiedrība* triju mēnešu laikā no rakstveida brīdinājuma saņemšanas nenovērsīs brīdinājumā norādītos trūkumus, Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrs saskaņā ar *Komerclikuma* 314.panta trešo daļu būs tiesīgs celt prasību tiesā *Sabiedrības* darbības izbeigšanai.

PTAC, izvērtējot lietā esošos materiālus, **secina**:

[1] (..) ir uzskatāms par patērētāju atbilstoši *Patērētāju tiesību aizsardzības likuma* (turpmāk – *PTAL*) 1.panta 3.punktā ietvertajai patērētāja definīcijai, jo, (..). Tātad *Līguma* noslēgšana nav saistīta ar (..). Savukārt *Sabiedrība* ir atzīstama par pārdevēju atbilstoši *PTAL* 1.panta 5.punktam, jo savas saimnieciskās darbības ietvaros pārdod precī (dzīvokli) patērētājam. Līdz ar to *Līguma* noteikumiem ir jāatbilst *PTAL* prasībām.

[2] Saskaņā ar *PTAL* 25.panta ceturtās daļas 6.punktu *PTAC* funkcijās ietilpst „patērētāju tiesību ievērošanas uzraudzība līgumu projektos un līgumos, ko patērētāji slēdz ar ražotājiem, pārdevējiem vai pakalpojumu sniedzējiem, arī normatīvajos aktos paredzēto darbību veikšana, lai ražotājs, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs grozītu līguma projektu vai pārtrauktu pildīt līguma noteikumus, ja līguma projektā vai noslēgtajā līgumā konstatēti netaisnīgi vai neskaidri noteikumi”. Tādējādi *PTAC* ir tiesīgs pieņemt lēmumu par netaisnīgiem un nevienlīdzīgiem līguma noteikumiem savas kompetences ietvaros.

[3] Saskaņā ar *PTAL* 3.panta 2.punkta noteikumiem „patērētāja tiesības ir pārkāptas, ja nav ievērots līgumslēdzēju pušu vienlīdzības princips un līguma noteikumi ir netaisnīgi”. Saskaņā ar *PTAL* 6.panta pirmo daļu „ražotājs, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs nedrīkst piedāvāt tādus līguma noteikumus, kas ir pretrunā ar līgumslēdzēju pušu tiesiskās vienlīdzības principu, šo likumu un citiem normatīvajiem aktiem”. Tātad atbilstoši *PTAL* 6.panta pirmās daļas noteikumiem *Sabiedrība* nedrīkst iekļaut netaisnīgus līguma noteikumus patērētājiem piedāvātajos līgumos un līgumu projektos. *PTAL* 6.panta ceturtajā daļā noteikts, ka „novērtējot līguma noteikumus, ņem vērā pārdotās preces vai sniegtā pakalpojuma raksturu, visus apstākļus, kādos līgums noslēgts, kā arī noslēgtā līguma un ar to saistītā līguma noteikumus”.

Lai arī *Līgumu Patērētājs* ir parakstījis, tomēr *PTAL* ir paredzēti izņēmumi no vispārējiem līgumu slēgšanas noteikumiem. Lai konstatētu, vai attiecīgais līguma noteikums ir apspriests, jāņem vērā *PTAL* 6.panta piektajā un septītajā daļā paredzētais. Saskaņā ar *PTAL* 6.panta piektajā daļā noteikto „līguma noteikums vienmēr ir uzskatāms par savstarpēji neapspriestu, ja līgums sastādīts iepriekš un patērētājam nav bijis iespējams ietekmēt attiecīgā līguma noteikumus”. Vistipiskākais šāda gadījuma piemērs ir tipveida jeb standartlīgums. Šāds viedoklis ir pamatots arī

tiesību doktrīnā: „standartlīgumi *per se* tiek uzskatīti par neapspriežamiem, tāpēc standartnoteikumu piemērošanas gadījumā faktiski nav nekādas juridiskas iespējas izvairīties no *Netaisnīgu līgumu direktīvas* piemērošanas. Pat skaidri izteikts patērētāja apliecinājums, ka viņš ir iepazīstināts ar līguma standartnoteikumiem un vienojies par tiem neizslēdz direktīvas piemērošanu” (Zadraks G. „*Direktīvas 93/13/EEK par netaisnīgiem noteikumiem patērētāju līgumos* nepieciešamā reforma”// „Likums un Tiesības”, 2005. Nr.4, 103.lpp.). Par apspriestiem līguma noteikumiem uzskatāmi līguma noteikumi, par kuriem līgumslēdzēji savstarpēji apspriežot (savstarpēji apmainoties viedokļiem) ir vienojušies. Līdz ar to parakstīts līgums pats par sevi nav pietiekams pierādījums tam, ka līgumslēdzēji savstarpēji apsprieda katru līguma noteikumu atsevišķi (sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2006.gada 7.marta spriedums lietā Nr.C30519003 motīvu daļas 14.punktu).

PTAC norāda, ka no *Administratīvā procesa likuma* (turpmāk – *APL*) 62.panta pirmās daļas izriet iestādes pienākums, lemjot par tāda administratīvā akta izdošanu, kurš varētu būt nelabvēlīgs adresātam vai trešajai personai, iestādei noskaidrot un izvērtēt adresāta vai trešās personas viedokli un argumentus šajā lietā.

Saskaņā ar *APL* iestādes pienākums ir objektīvi noskaidrot lietas apstākļus un nepieciešamības gadījumā vākt pierādījumus pēc savas iniciatīvas, kā arī dot administratīvā procesa dalībniekiem norādījumus un ieteikumus (objektīvās izmeklēšanas princips). *APL* 59.panta pirmā daļa nosaka, ka „*pēc administratīvās lietas ierosināšanas iestāde iegūst informāciju, kas saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir nepieciešama, lai pieņemtu attiecīgo lēmumu. Lai iegūtu nepieciešamo informāciju un panāktu tiesisku, taisnīgu un efektīvu lietas izskatīšanu, iestāde pēc iespējas dod administratīvā procesa dalībniekiem norādījumus un ieteikumus*”. Savukārt *APL* 59.panta ceturrtā daļa nosaka, ka „*procesa dalībniekam ir pienākums iesniegt pierādījumus, kas ir viņa rīcībā, un paziņot iestādei par faktiem, kas viņam ir zināmi un konkrētajā lietā varētu būt būtiski*”.

Objektīvās izmeklēšanas princips nozīmē, ka valsts nevar tikai „*gaidīt, ko persona spēs pierādīt*”, ir nepieciešams noskaidrot objektīvo patiesību lietā, jo personai vienai pašai var būt apgrūtināti pierādīt savu subjektīvo publisko tiesību vai tiesisko interešu aizskārumu. Tomēr ir jāņem vērā tas, ka „*Dalībnieku līdzdarbība procesā kalpo galvenokārt viņu tiesību īstenošanai un aizsardzībai. Tā vienlaikus ir arī līdzeklis lietas apstākļu noskaidrošanai (dalībnieki lielākoties ir pat galvenie informācijas avoti). Tāpēc līdzdarbība ir gan dalībnieku tiesība, gan pienākums*” (Sk.: Kopp F. *Verwaltungsgerichtsordnung*. 10. Auflage. Munchen, 1994, S.11443 – 1144).

Tas nozīmē, ka procesa dalībnieki lēmuma pieņemšanai nepieciešamo faktu konstatēšanā nevar palikt pasīvi. Dalībniekiem savu iespēju robežās ir jāpiedalās pierādījumu savākšanā (Sk.: Bērziņš M. Objektīvās izmeklēšanas princips Administratīvā procesa likumā // Likums un Tiesības, 2003, Nr.6 (46), 180.lpp.), jo praksē pietiekama faktu noskaidrošana bez pušu līdzdarbības nebūs iespējama (Sk.: Schmitt Glaeser W. *Verwaltungsprozessrecht*. 9., nebearbeitete Auflage. Heidelberg, C. F.Muller Verlag, 2004, S.9.).

Tātad, vadoties no augstāk minētā, *PTAC* norāda, ka, nosūtot *Sabiedrībai* 2009.gada 28.janvārī vēstulē Nr.21-04/697-J-699 un 2009.gada 11.martā ierakstītā vēstulē Nr.21-04/1870-J-699 *PTAC* veikto *Līguma* noteikumu izvērtējumu un aicinot *Sabiedrību* izteikt savu viedokli par *Līguma* noteikumu atbilstību normatīvo aktu noteikumiem, sniedzot informāciju par veiktajām darbībām sakarā ar konstatēto

netaisnīgo *Līguma* noteikumu izslēgšanu vai grozīšanu, kā arī aicinot iesniegt pierādījumus *Līguma* noteikumu apspriešanas fakta konstatācijai, atbilstoši objektīvās izmeklēšanas principam deva *Sabiedrībai* iespēju izteikt savu viedokli un sniegt savus argumentus lietā. Līdz ar to *Sabiedrībai* bija tiesības un pienākums līdzdarboties administratīvajā procesā, sniedzot *PTAC* nepieciešamo informāciju. Tā kā *Sabiedrība* līdz šim laikam nav sniegusi atbildi uz *PTAC* pieprasīto informāciju, *PTAC* ir tiesīgs pieņemt lēmumu par nevienlīdzīgiem un netaisnīgiem līguma noteikumiem bez *Sabiedrības* sniegta viedokļa.

Līdz ar to saskaņā ar *PTAL* 6.panta septītā daļā noteikto, ja ražotājs, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs apgalvo, ka līguma noteikumi ir savstarpēji apspriesti ar patērētāju, viņa pienākums ir to pierādīt. Tā kā *Sabiedrība* savas tiesības nav izmantojusi un atbilstoši *PTAL* 6.panta septītajai daļai nav iesniegusi pierādījumus *PTAC* konstatēto netaisnīgo *Līguma* noteikumu apspriešanai ar *Patērētāju*, *PTAC* secina, ka *Līguma* noteikumi, izņemot tā būtiskās sastāvdaļas, ar *Patērētāju* nav apspriesti.

[4] *Līguma* 3.3.apkašpunktā noteikts, ka „*Puses, pielīgstot pirkuma maksu, apliecina, ka viņas rīkojas saprātīgi, zinoši, ar aprēķinu, uzskata to par taisnīgu un pirkuma objekta patiesai tirgus vērtībai atbilstošu, tādēļ tās atsakās no Civillikuma 2042.pantā paredzētās tiesības prasīt pirkuma maksas pārskatīšanu vai pirkuma līguma atcelšanu pārmērīga zaudējuma dēļ*”.

PTAC norāda, ka saskaņā ar *PTAL* 5.panta otrās daļas 4.punktā noteikto līguma noteikumi ir pretrunā ar līgumslēdzēju pušu tiesiskās vienlīdzības principu, ja tie noteic, ka patērētājs atsakās no savām likumīgajām tiesībām. Saskaņā ar *Civillikuma* 2042.-2046.pantu noteikumiem līgumslēdzējai pusei ir noteiktas tiesības prasīt līguma atcelšanu pārmērīga zaudējuma dēļ. Tomēr, ņemot vērā civiltiesību dabu, līdzēji var vienoties par citiem noteikumiem nekā *Civillikumā* noteikts. Tomēr līgumos ar patērētājiem ir jāņem vērā *PTAL* noteiktais. *PTAC* norāda, ka *PTAL* ietvertās tiesību normas atbilstoši *Administratīvā procesa likuma* 15.panta septītajai daļai ir uzskatāmas par speciālajām tiesību normām attiecībā pret *Civillikumā* ietvertajām tiesību normām, kas nozīmē, ka *Civillikumu* piemēro tiktāl, ciktāl to neierobežo *PTAL*. Savukārt saskaņā ar *PTAL* 6.panta piektās daļas noteikumiem līguma noteikums vienmēr ir uzskatāms par savstarpēji neapspriestu, ja līgums sastādīts iepriekš un patērētājam nav bijis iespējams ietekmēt attiecīgā līguma noteikumus. Turklāt *PTAL* 6.panta sestā daļā nosaka, ka, ja ir apspriesti līguma atsevišķi noteikumi vai atsevišķu noteikumu attiecīgi aspekti, tad nevar uzskatīt, ka savstarpēji apspriesti ir arī pārējie līguma noteikumi. Arī Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2006.gada 7.marta spriedumā lietā Nr.C30519003 ir norādīts, ka Parakstīts līgums pats par sevi nav pietiekams pierādījums tam, ka līgumslēdzēji savstarpēji apsprieda katru līguma noteikumu atsevišķi. Atbilstoši *PTAL* 6.panta septītās daļas noteikumiem pierādīšanas pienākums par līguma noteikumu savstarpēju apspriešanu ar patērētāju ir uzlikts ražotajam, pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam – „Ja ražotājs, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs apgalvo, ka līguma noteikumi ir savstarpēji apspriesti ar patērētāju, viņa pienākums ir to pierādīt”. Līdz ar to, ja *Sabiedrība* nav atsevišķi apspriedusi *Līguma* 3.3.apakšpunktu (patērētājs tam nav izteicis īpašu piekrišanu), *Līguma* 3.3.apakšpunkts ir atzīstams par netaisnīgu līguma noteikumu atbilstoši *PTAL* 6.panta 1.punktam (kontekstā ar *PTAL* 5.panta otrās daļas 4.punktu), jo noteic, ka patērētājs atsakās no savām *Civillikumā* noteiktajām tiesībām.

[5] *Līguma 5.1.apakšpunktā noteikts, ka „Dzīvokļa īpašuma izpildītājiem būvdarbiem ir 2 (divu) gadu garantija, bet uzstādītajām iekārtām un izmantotajiem materiāliem – ražotāja noteiktais garantijas laiks”, un Līguma 5.3.apakšpunktā noteikts, ka „Pārdevējs nodrošina garantijas uz vispārējiem celtniecības darbiem un komunikācijām tādos apjomos, kādā tās nodrošina celtniecības darbuzņēmēji”.*

PTAC vērs uzmanību, ka saskaņā ar PTAL 16.panta pirmās daļas noteikumiem „Garantija ir ražotāja, pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja apliecinājums, ka prece vai pakalpojums, vai to sastāvdaļa noteiktu laiku saglabās lietošanas īpašības, drošumu un izpildījumu un ražotājs, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs uzņemas papildu saistības, kas nav paredzētas šajā likumā un citos normatīvajos aktos”. Atbilstoši PTAL 16.panta otrās daļas noteikumiem „Garantija dodama rakstveidā, tā ir brīvi pieejama pirms preces iegādāšanās vai pakalpojuma saņemšanas, un tajā skaidri norādīti nosacījumi prasījuma pieteikšanai attiecībā uz garantiju, garantijas termiņš — laikposms, uz kuru attiecināta garantija, kā arī garantijas devēja nosaukums (firma) vai vārds, uzvārds un adrese. Garantijā norāda, ka patērētājam ir noteiktas tiesības saskaņā ar normatīvajiem aktiem un ka garantija šīs tiesības neietekmē. Ja garantija neatbilst šiem noteikumiem, tas neietekmē garantijas derīgumu un patērētājs ir tiesīgs pieprasīt, lai garantija tiktu izpildīta”.

Saskaņā ar PTAL 27.panta pirmās daļas noteikumiem patērētājs ir tiesīgs pieteikt prasījumu ražotājam, pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam par preces vai pakalpojuma neatbilstību līguma noteikumiem divu gadu laikā no preces iegādes vai pakalpojuma saņemšanas dienas. Savukārt patērētāja likumīgās tiesības, ja patērētājam pārdota un nodota lietošanā līguma noteikumiem neatbilstoša prece, ir noteiktas PTAL 28.pantā.

PTAC secina, ka no Līguma nav konstatējams, vai Līguma 5.1.apakšpunktā noteiktā garantija (divi gadi) tiek noteikta no ēkas nodošanas ekspluatācijā brīža vai no pirkuma līguma noslēgšanas brīža. Tomēr jebkurā no minētajiem gadījumā Sabiedrība nav uzņēmusies papildu saistības (kas nav paredzētas PTAL) attiecībā uz doto divu gadu garantijas laiku dzīvokļa īpašumā izpildītājiem būvdarbiem. PTAC norāda, ka saskaņā ar PTAL 16.panta piektās daļas noteikumiem vārda “garantija” vai cita līdzīgas nozīmes vārda lietošana ir aizliegta, ja tas neatbilst šā panta pirmās un otrās daļas noteikumiem”. Garantija saskaņā ar PTAL 16.pantā noteikto ir brīvprātīga saistība, kuru Sabiedrība ir tiesīga arī neuzņemties, tomēr, ja Sabiedrība Līgumā ir ietvērusi vārdu „garantija” vai cita līdzīgas nozīmes vārdu, tam ir jāatbilst PTAL 16.panta pirmajā un otrajā daļā noteiktajām prasībām. PTAC norāda, ka konkrētajā gadījumā vārds „garantija” ir lietots nepamatoti. Saskaņā ar PTAL 6.panta pirmo daļu ražotājs, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs nedrīkst piedāvāt tādas līguma noteikumus, kas ir pretrunā ar līgumslēdzēju pušu tiesiskās vienlīdzības principu, šo likumu un citiem normatīvajiem aktiem.

Savukārt attiecībā uz Līguma 5.3.apakšpunktā noteikto, ka „Pārdevējs nodrošina garantijas uz vispārējiem celtniecības darbiem un komunikācijām tādos apjomos, kādā tās nodrošina celtniecības darbuzņēmēji”, PTAC norāda, ka Līguma 5.3.apakšpunktā nav skaidrs ne dotās garantijas termiņš, ne apjoms. Tādējādi nav iespējams konstatēt vārda „garantija” lietošanas pamatotību vai nepamatotību atbilstoši PTAL 16.pantā noteiktajam.

[6] *Līguma 7.5.apakšpunktā noteikts, ka „Gadījumā, ja Pārdevējs izmanto savas šajā Līgumā noteiktās tiesības vienpusējā kārtā atkāpties no šī Līguma, Pircējs*

maksā Pārdevējam līgumsodu nolīgtā Avansa apmērā, Pārdevējam paturot Pircēja iemaksāto Avansu kā līgumsoda samaksu”.

PTAC konstatē, ka no *Līguma* izriet, ka gadījumā, ja pircējs *Līgumā* noteiktajā kārtībā nenoslēdz ar pārdevēju Dzīvokļa īpašuma pirkuma līgumu un/vai Apsaimniekošanas līgumu un nav saskaņojis ar pārdevēju citu laiku pirkuma līguma noslēgšanai, tad pārdevējs ir tiesīgs vienpusēji lauzt *Līgumu* un paturēt pircēja samaksāto avansu kā līgumsodu. No minētā izriet, ka saskaņā ar šiem *Līguma* noteikumiem *Sabiedrībai* ir piešķirtas tiesības vienpusēji atkāpties no *Līguma*, ja *Patērētājs* neizpilda savas saistības, piemērojot līgumsodu iemaksātā avansa apmērā. Vienlaikus *PTAC* secina, ka *Līgumā* nav paredzētas tādas pašas tiesības *Patērētājam* – vienpusēji atkāpjoties no *Līguma*, saņemot no *Sabiedrības* tāda paša apmēra līgumsodu, kāds paredzēts *Līguma* 7.5.punktā. Līdz ar to *PTAC* secina, ka, nosakot šāda satura noteikumu kā *Līguma* 7.5.punkta noteikums, *Patērētājs* ir nostādīts neizdevīgākā stāvoklī salīdzinājumā ar pārdevēju – *Sabiedrību*, kas saskaņā ar *PTAL* 5.panta otrās daļas 5.punktu ir pretrunā ar līgumslēdzēju pušu tiesiskās vienlīdzības principu. *PTAC* norāda, ka saskaņā ar *PTAL* 5.panta pirmo daļu „*Līgumos, ko patērētājs slēdz ar ražotāju, pārdevēju vai pakalpojuma sniedzēju, līgumslēdzējām pusēm ir vienlīdzīgas tiesības*”. Ņemot vērā augstāk minēto, *PTAC* norāda, ka *Līguma* 7.5.punkts saskaņā ar *PTAL* 6.panta trešās daļas 1.punktu (kontekstā ar 5.panta otrās daļas 5.punktu) ir atzīstams par netaisnīgu līguma noteikumu.

[7] *Līguma* 8.6.apakšpunktā noteikts, ka „*Parakstot šo līgumu Pircējs un Pārdevējs apliecina, ka viņi apsprieda katru līguma noteikumu atsevišķi, un ka par katru šī līguma noteikumu viņi ir vienojušies savstarpēji apmainoties viedokļiem*”.

PTAC norāda, ka šādas atrunas iekļaušana *Līgumā* pati par sevi vēl nav uzskatāma par pierādījumu tam, ka *Līguma* noteikumi ir tikuši savstarpēji apspriesti ar *Patērētāju*. No *PTAL* 6.panta piektās daļas noteikumiem izriet, ka līguma noteikums vienmēr ir uzskatāms par savstarpēji neapspriestu, ja līgums sastādīts iepriekš un patērētājam nav bijis iespējams ietekmēt attiecīgā līguma noteikumus. Turklāt *PTAL* 6.panta sestā daļa nosaka, ka, ja ir apspriesti līguma atsevišķi noteikumi vai atsevišķu noteikumu attiecīgi aspekti, tad nevar uzskatīt, ka savstarpēji apspriesti ir arī pārējie līguma noteikumi. Arī Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2006.gada 7.marta spriedumā lietā Nr.C30519003 ir norādīts, ka Parakstīts līgums pats par sevi nav pietiekams pierādījums tam, ka līgumslēdzēji savstarpēji apsprieda katru līguma noteikumu atsevišķi. Atbilstoši *PTAL* 6.panta septītās daļas noteikumiem pierādīšanas pienākums par līguma noteikumu savstarpēju apspriešanu ar patērētāju ir uzlikts ražotājam, pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam – „Ja ražotājs, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs apgalvo, ka līguma noteikumi ir savstarpēji apspriesti ar patērētāju, viņa pienākums ir to pierādīt”. Līdz ar to līgumslēdzēju paraksti zem līguma nav pietiekams pierādījums tam, ka līgumslēdzēji savstarpēji apsprieda katru līguma noteikumu atsevišķi. Ņemot vērā iepriekš minēto, *PTAC* norāda, ka *Līguma* 8.6.apakšpunktā minētais, kas ietver līguma noteikumu apspriešanas klauzulu, ir pretrunā ar *PTAL* noteikto.

[8] (..)

Ņemot vērā iepriekš minēto, saskaņā ar *Patērētāju tiesību aizsardzības likuma* 1.panta 3.punktu un 5.punktu, 3.panta 2.punktu, 5.pantu, 6.pantu, 14.panta pirmo daļu, 16.pantu, 27.pantu, *Administratīvā procesa likuma* 59.panta pirmo daļu, 62.panta pirmo daļu, un, pamatojoties uz *Patērētāju tiesību aizsardzības likuma* 25.panta ceturtais daļas 4. un 6.punktu un astotās daļas 2.punktu, *PTAC*:

1) **uzdod Sabiedrībai:**

1. pārtraukt pildīt ar patērētājiem noslēgtajos līgumos tāda paša satura līguma noteikumus kā *Līguma* 3.3. un 7.5.apakšpunktus, ja patērētājs šāda satura noteikumiem nav izteicis īpašu piekrišanu;

2. **mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas** grozīt patērētājiem piedāvātajos līgumu projektos tāda paša satura līguma noteikumus kā *Līguma* 3.3. un 7.5.apakšpunktu noteikumi;

3. **mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas** izslēgt 5.1.apakšpunktā lietoto jēdzienu „garantija” no patērētājiem piedāvātajiem līgumu projektiem;

4. **mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas** sniegt informāciju *PTAC* par administratīvā akta izpildi atbilstoši *PTAL* 25.panta desmitās daļas noteikumiem (t.sk., iesniedzot pārstrādāto līguma projektu).

2) (..).

Saskaņā ar *Administratīvā procesa likuma* 70.panta pirmo daļu, 76.panta pirmo daļu un otro daļu, 79.panta pirmo daļu un *Patērētāju tiesību aizsardzības likuma* 25.panta pirmo daļu šo administratīvo aktu adresāti var apstrīdēt Latvijas Republikas Ekonomikas ministrijā viena mēneša laikā kopš tā paziņošanas adresātiem, iesniedzot iesniegumu *Patērētāju tiesību aizsardzības centrā*, Rīgā, K.Valdemāra ielā 157.

Direktore

(paraksts)

B.Vītoliņa

(zīmogs)

(...)

IZRAKSTS PAREIZS